

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Tompai Mihály-utca 10. sz.
Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.
Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:
GÁL ISTVÁN.
Kiadó laptulajdonos:
ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:
Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előjáróságoknak egész évre 8 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.
A hirdetés díja:
Egy háromhasábos petsor térfogata 20 fillér.
Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Eljött a sötétség is

miközénk a háboru egyik csapásaképen s ráfeküdt a Királyhegy alján meghuzódó csendes falukra épen úgy, mint ahogy feketeségével fenyegeti a rimaszombatiak villanyfényes életét...

Eljött a sötétség is a sok nyomasztó és jókedvet elhajtó gond mellé, hogy leplelve körülvegye azokat, akik itthon maradtak s alkalmat adjon a világosságban szegyenkező könnyek életére, vagy hogy a hosszú sóhajok utját még hosszabbra és nehezebbre készítse ki.

És amint eddig harcoznunk kellett a gazdasági háboru sok offenzívájával és szembe kellett néznünk a kukoriczakevényér keserűségével, a hustalan és zsirtalan napok intézményeivel, az árdragitók pióczatempóival, úgy fel kell vennünk türelemmel és bizakodással a harcot ezzel a tolakodó bajjal szemben is, amelyet petróleum-mizériák neve alatt ismernek az emberek.

És úgy kell fogadnunk ezen kellemetlen ismerőst, mint a többit szoktuk némán, büszkén és mindenbe beleegyezve.

Megszoktuk már, hogy a következő idők csak rosszabbak lehetnek, hogy a borulás egyre erősebb és hatalmasabb lesz, s minden reményünk abban él, hogy egy váratlan pillanatban derű szalad a fekete felhők helyére s a békenapja áraszt majd oly meleget, amely elfeledtetni velünk, hogy valaha tél és pedig keservesen átvazogott tél volt.

Megszokjuk a sötétséget is és nem csaholunk a rendeletek tömkelegében fuldokló hatóságaink felé, nem türelmetlenkedik szavunk, mert tudjuk, hogy a sötétséget mindég világosság váltotta eddig fel — miért nem jöhetne hát a világosság is guruló hordók vagy hasas czisztternák formájában újra a gömöri emberek közzé!...

Addig csendben leszünk és úgy érezzük, hogy önmagunkat becsüljük és magasztaljuk fel ezzel.

Ugy vagyunk mint a régi aszkéták, akik egy napra éhséget, a másokra sötétséget parancsoltak gyarló életük számára, vagy mint a bűnösök, akiknek az egyik napra enni adnak, a másokra napfényt engednek hozzájuk?!

Hírek a gömöri közélémezés és közellátás világából.

Elrendelte az alispán az új burgonya rekvirálást.

A burgonyarekvirálás a vármegyében a múlt év utolsó napjaiban befejeztetvén, körülbelül 75 waggon burgonyát eredményezett.

Ezen eredmény messzire elmaradt azon miniszteri utasítástól, mely szerint Gömörből 500 waggon burgonyát kell berekvirálni s épen ezért az alispán a továbbiakra utasítást kért az illető minisztertől.

A rendelkezés meg is jött és azt tartalmazza, hogy a rekvirálást a legnagyobb erélyvel és úgy kell folytatni, hogy az 500 waggon feltétlenül rendelkezésre álljon.

Ezen rendelet értelmében az alispán kiadta az új burgonyarekvirálási rendeletet, mely szerint a burgonyarekvirálást újra s a legnagyobb szigorral meg kell kezdeni és ez év február hó elejére feltétlenül be kell fejezni.

A rekvirálás leszállított fejquótá mellett történik majd, amennyiben az eddigi napi 1 kilogramm burgonya helyett házi szükségletre a hátralévő gazdasági év tartamára fejkenként csak 120 kilogrammot szabad visszatartani.

Ezen számítás 30%-os leszállítást eredményez, mert július hó 1-ig számítva a burgonyaszükséglet a régi fejquóta szerint 180 kgramm járna. De voltaképen 50%-os leszállításról van szó, mert az eddigi rekvirálásnál augusztus hó 15-ig vették számításba a szükségletet.

A gazdasági szükséglet — kivéve a cselédeknek járó mennyiséget, mely a házi szükséglettel lett egyenlővé téve — a régi maradt.

*

A burgonyaszükségletünk kielégítése. A burgonyarekvirálás első s már befejezett részének eredményéből elsősorban a vármegye burgonyaszükséglete elégített ki, mely 68 waggon volt. A burgonya szétdisponálása a múlt napokban történt s az átvétel és leszállítás mihamarább megkezdődik. Az országos burgonyaközvetítő iroda a megyében rekvirált készletekből látta el a 80 ik gyalogezred burgonyaszükségletét is.

*

Kiszámítási táblázat a rekviráláshoz. Gömöri Samu, a nagyrőcsei járás irodaségédtszjtje az új rekviráláshoz egy rendkívül praktikus kiszámítási táblázatot szerkesztett s azt ki is nyomatta. A táblázatot megküldötte az összes községi és körjegyzőknek, akik minden bizonynyal nagy hasznát veszik majd ennek.

*

Rekvirálás a háztartásokban. A közélémezési hivatal elnöke rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben a közellátás kérdését a szükséghez képest szabályozza. A rendelet széles jogkört biztosít a törvényhatóságok első tisztviselőjének és intézkedik a főtárt készletek igazságos szétosztása felől.

A rendeletben a közélémezési hivatal elnöke utal arra a körülményre, hogy a készletek összeírása megtörtént és elrendeli az összeirt adatok földolgozását. Gömörben ez is megtörtént már — annak megállapítása végett, hogy az egyes élelmiszerekből milyen készletek állanak a közönség ellátása végett rendelkezésre.

Fölhatalmazza az alispánt, hogy ezen adatokhoz képest a városok területén a fejenkénti adagok nagyságát megállapítsa.

Megadja a fölhatalmazást az alispánnak, hogy a megállapítás után, akiknek több készletük van a megállapítottnál: azoktól elvehesse és a semmi készlettel nem rendelkezők között szétosztthassa. Ez az utalványozás nemcsak a hatósági üzletekbe vagy elosztó helyekre történik, hanem az alispánnak közvetlenül az egyes háztartásokra intézni az utalványt és mindenki, akiknek fölös készlete van, köteles azt az utalvány átadójának kiutalni.

A rendelet fölhatalmazza az alispánt, hogy a kereskedőktől, akiknek egyes cikkekben nagyobb készletük van, az aránylagos forgalomhoz képest bizonyos mennyiségeket elvonjon és más üzletekben adhasson el, vagy közvetlenül ossza szét a reászorultaknak. Fölhatalmazást ad továbbá, hogy minden életszükségleti cikkre nézve a jegyrendszert léptessék életbe és azoknál az árúknál, melyeknek ára maximálva van a jegy költségei fejében néhány fillér pótdíj szedését engedje meg az alispán. Természetesen, ahol jegyrendszer van életbeléptetve, árut csak a jegy ellenében lehet kiadni.

A közélémezési hivatal elnöke elrendeli a készletek állandó nyilvántartását.

Kivánatosnak tartja, hogy több törvényhatóság egyező módon állapítsa meg a fejadagokat.

Az ellenőrzés esetleg házról-házra történjék; kereskedőknél pedig megfelelő könyvek vezetését lehet evégből kötelezővé tenni.

Fölhatalmazást nyert az alispán, hogy elrendelje minden a városok területére érkező élelmiszer bejelentését és ellenőrzését. A rendelet az alispáni hivatalban földolgozás alatt áll.

*

Folyik a rekvirálás serényen a vármegyében s már jelentős eredményt is mutat fel. — A rekviráló bizottságok erélyesen hajtják végre az utasításokat s minden remény meg van ahhoz, hogy a gömöri új rekvirálás sikere nagy és várakozáson felüli lesz.

*

Petróleum érkezett e héten két czisztternával. Az egyik Tornaljára, a másik Rozsnyóra. Az előbbivel a tornaljai, ratkói és garami járást, az utóbbival a rozsnyói, putnoki és feledi járást, valamint Rozsnyó várost elégítette ki az alispán. — A jövő hétre egy újabb czisztterna érkezését várják. — A január havi petróleum kontingenst Gömörre nézve 5 waggonban állapította meg a kereskedelemügyi miniszter.

Világháboru.

Hindenburg nem pihen és míg az entente államok vezetői huzódoznak a békeajánlat tárgyalásától, addig seregeink jelentékeny előhaladást tesznek Románia földjén és a dolog már most nemcsak a román hadsereget érinti, hanem mindinkább az orosz medve bőrére megy a játék. Olvasunk is olyan értesülésekről, a melyek szerint az orosz kormány megadta nyugat felé a vészjelet, a mennyiben kérte nyugati szövetségeseit, hogy ők tehermentesítsék valamiképen, mert a Románia felől jövő nyomás igen erős, annak nem fog birni sokáig ellentállani.

Hogy ez a romániai nyomás tényleg igen erős, azt legjobban megítélhetjük seregeink előnyomulásának tempójából. Hogy pedig igen jól és pontosan terveztek és vezetnek, azt is láthatjuk abból, hogy a különböző irányból előnyomuló seregek úgy összeműködnek, mint egy óra rugói és kerekei. A dobrudzsai sereg előnyomulása támogatja a dunai sereg hadműveleteit, a Rinnik-Sarattól a Braila és Foksani felé előnyomuló seregek koncentrikusan működnek a dunai sereggel s hogy a hatás teljes legyen, Erdély keleti oldaláról elindultak József főherceg seregének délebbi csoportjai s a Zabala, Putna és más folyók völgyein 20—25 kilométerre benyomultak Moldvába és északnyugat felől fenyegetik Foksanit és a Szereth folyó védővonalát. Mindig tovább északra álló erők csatlakoznak az előnyomulókhöz, előbb persze a hegyi állásokban kemény csatákat kell vívniok az oroszok ellen, a kik minden módon vissza akarnák tartani a fenyegető veszedelmet.

Részleteiben a következőképen állnak a hadseregek:

A dobrudzsai sereg már a múlt hét végén Macin közelében állott, de az oroszok minden erővel azon voltak, hogy ezt a sereget a lehetőségig feltartóztathassák Macin előtt, másként a Dobrudzsában levő hadosztályaik nem tudtak volna visszavonulni az egyetlen hidon át Brailába. Ezért azután a maczini hidtöréstől lépésről-lépésre tartani igyekeztek. De a német-bolgár csapatok erősen szorongatják őket, sok foglyot s ágyukat vettek el tőlük, úgyhogy már csak pár száz méterre vannak Macintól. Legutóbb Macint és Jijilat elfoglalták s így az egész Dobrudzsa kezünkben van. Ez a hadsereg tehát veszélyezteteti Brailát s avval együtt Galaczt is.

A dunai hadsereg az, a melyik Bulgáriából átkelt a Dunán s annak közelében hatol előre. Ez a sereg a Calmaituiul folyócska torkolata közelében átkelve, Braila felé közeledik déli irányból s ahhoz mintegy 15—20 kilométer távolságra lehet.

Falkenhayn serege három irányban

működik. Az egyik Braila felé hatolt s azt megközelítette; a másik a Szereth folyónál Fundeni erősség ellen indult s annak védővonalát előtt áll. A harmadik Foksani város erővonalai elé érkezett. Foksani északnyugati oldalára is eljutottak.

Ezek a seregek tehát a Szereth folyó alsó folyását egészen elérték s az ottani erővonalak ostromára készülnek.

József főherceg seregének déli része Geroek tábornok vezérlete alatt szintén azokra az utakra küzdötte ki magát, a melyek Foksani felé s a Szereth felé vezetnek. Sőt már az Ojtozi szorosától északra megmozdult Arz tábornok serege is és megingatni készül a határnál álló orosz frontot.

Odább északra a bukovinai határnál Mesticanesti ellen még az oroszok rohamoznak, de minden eredmény nélkül s nagy veszteséggel. Ugyancsak Sztanislaunál, Zlocsovtól keletre és Manojlovnál is próbálkoztak az oroszok, de hiába; Pinszknél meg a németek törtek be az orosz állásokba. A Drisvijati tónál, Dünaburg és Riga mellett is voltak orosz rohamok visszaveréssel végezve. Dünaburg táján egy szigetet elfoglaltak a németek.

A maczedóniai fronton nincs ujság, ott az entente, a kis államok híres védője, ismét Görögországot szorongatja s annak jogaiba avatkozik bele.

Az olasz fronton néha van ágyútűz, de kevés esemény.

A francia-angol fronton nincs teljes pihenés. Most a Maas mellett Verdun közelében s a Champagnében a németeknek voltak kisebb sikereik, tovább északra az angolok is próbálkoznak, de nem sok dicsőséggel.

A török frontokon Egyiptomból jelentenek kisebb eseményt.

A béke ügye úgy áll, hogy a mi ajánlatunkat az ellenség visszautasította s nem tartja őszinte ajánlatnak. De az Egyesült Államok, Svájc, Svédország, Dánia, Norvégia is tettek lépéseket a béke érdekében. Kí tudja, azokra mit fognak válaszolni?

Lesz-e villany Rimaszombatban?

Lesz-e villanyunk? Ez a kérdés nyugtalanítja napok óta a rimaszombatiak napi életét, erről beszélgetnek, sopánkodnak, ezzel kapcsolatban keresnek maguknak okot az emberek arra, hogy a napi harag-adagjukat napfényre bocsássák.

Szidják a várost; mert nyersolajere rendezte be a villanyvilágítást és boldogan emlegetik Rozsnyót, ahol a Sajó vizéhez — hála Istennek — semmi köze sincs a háborúnak, szidják a várost, hogy miért nem korlátozta eddig a világítást ha látta, hogy szorul a készlet és nincs kilátás újra, szidják a vasutat, a mely nem szállítja rendszeresen az olajszállítmányokat, szidják a háborút, az egész életet s este, mikor tíz órakor minden bevezetés nélkül jó

éjt mond a villanylámpa vagy estefelé hazamenet, ha az utcákon nem világít a villany és egy felhővel barátkozva nem törődik velünk a holdsugár, akkor szidnak és szidunk mindenkiket, aki eszünkbe jut s akit kapcsolatba tudunk hozni a villannyal és világossággal.

A felháborodásnak pedig nincs jogos alapja, mert a rimaszombatiak villanymizériái tisztára az általános gazdasági körülmények következtében állottak elő s a helyi hatóságokat és a vezetőséget sem mulasztással, sem az előrelátás hiányával vádolni nem lehet.

A rimaszombati városi villanyművek vezetőségének ugyanis rendelkezésére bocsátott a kormány a acuum almaszfűtői finomítójából egy tartánykocsi nyersolajat, amely a vett értékesítés szerint utnak is lett indítva, de a szállítási nehézségek miatt nem jutott el Rimaszombatig.

A nyersolaj s a rendelkezésre álló kőolajmennyiség fogytának láttán s számítva arra, hogy a nyersolaj a várt időre meg nem érkezik, a város polgármestere az elmúlt héten lefoglalta a rimaszombati kereskedésekben található petroleum mennyiséget s az alispáni hivatal segítségével gondoskodott arról, hogy addig, míg a szükséges kőolaj megérkezik, megfelelő mennyiségű petroleum álljon a villanytelep rendelkezésére.

Ezzel egyidejűleg kiküldte Tóth Béla városi mérnököt, a villanytelep vezetőjét, hogy a fővárosba utazva, eszközölje ki a kőolaj sürgős szállítását s úgy értesülünk, hogy ezen közbenjárás *kellő eredménnyel* is járt.

Ugyanekkor az épen a múlt napokban érkezett s a világítás korlátozása tárgyában kelt kormányrendelet alapján a világítást akként korlátozta a polgármester, hogy a villanytelepet csak d. u. 4 órától este 10 óráig tartja üzemben s az utcai világítást a legminimálisabbra és legszükségesebbre szorította.

Egyszóval, ha nem is a legrózsásabb az a jövő, amelyet világításunk terén festhetünk magunknak, de bizva hatóságaink gondosságában, minden okkal remélhetjük azt, hogy az örök sötétség nem borul reánk s ha korlátozva is, de élvezhetjük a villany áldásait.

Azt mondanunk sem kell, hogy a villanyvilágítás beszüntetésének röpke vészhirére a kereskedésekben lévő gyertyák egyszerre drágaköveknek képzelték magukat, illetve a kereskedők, kik ezzel a ritkasággal rendelkeztek, egy ékszerész szemüvegével irták át hirtelen a numerációkat.

Az V. hadikölcsön gömöri akciója.

Az utolsó napok virradtak reánk, legközelebbi számunkban bizonyosat jelenthetünk arról, mit ma még csak hozzávetőlegesen tudhatunk, hogy az V-ik magyar hadikölcsön sikere Gömörben ismét teljes volt.

Kétségtelen tény, hogy az első három hadikölcsön rohamosan növekvő tempóját Gömör nem követhette s hogy a negyedik és ötödik végső eredményében nem lehet egy magasságban a harmadik hadikölcsön briliáns eredményével.

A harmadik hadikölcsönnél igen tekintélyes jegyzéseket tettek a vármegye községei, míg a most folyó V-ik hadikölcsönnél jóformán egyetlen községi jegyzés sincsen s ezt számbavéve, a 13 milliót mindenesetre meghaladó eredmény a legteljesebb sikerének mondható majd.

Ezen sikerben sok százezer ember lelkes köteleességteljesítése van benn s így büszkén várhatjuk a végső eredményt, mert jó lelkiismerettel adtuk meg a hazának, amire ezen életbevágó napokban szüksége van.

A Rimaszombati Takarékpénztárnál az V. magyar hadikölcsönre többek

**„A Gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság”
elfogad betéteket a legmagasabb kamatozás mellett.**

A Magyar Általános Hitelbank részére elfogad mindennemű fizetéseket és díjmentesen továbbítja azokat.

között a következők jegyezték: Rimaszombati Takarékpénztár saját tárczája részére 200000, Rimaszécsi Takarékpénztár saját tárczája részére 135000, Gömör és Kishontym. árvaszéke 130000, rimakokovai Knöpfler Károly 100000, Egyesült Prot. Főgimnázium 80000, özv. dr. Löcherer Tamásné 60000, Rimaszombati Konzervgyár 50000, Weismann Jenő 50000, Rimaszombat város 40000, Klenőczy evangélikus egyház 32000, Valkay Lajos 30000, Gömöri ref. egyházmegye 28000, Nehrer Gyula 20000, Braun Sándor 15000, dr. Szabó Károly 15000, özv. Szabó Károlyné 15000, Szabó Elemér 10000, 80 ik közös gyalogezred 10000, Basilides Jánosné 10000, Kapp Ede 10000, Ungár János 10000 K.

Népfelkelő bemutató szemle.

A m. kir. beszercezbányai honvédkiegészítő parancsnokság a honvédelmi min. körrendelete alapján január 8—20-ig megtartandó IV. pót-szemle utazási és működési tervét megküldte s az alispán a szemlebizottságot polgári részről összeállította.

E szerint az I. számú bemutató bizottságba: *Feledi járás*: Január hó 11. és 12-én. Elnök: *Czbur Pál* törvhat. biz. tag, polg. orvos: dr. *Lányi Tivadar* járásorvos.

Tornaljai járás: Január 13-án. Elnök: *Hevessy Bertalan* törvhat. biz. tag, polg. orvos: dr. *Gaál Gusztáv* járásorvos, tb. vm. főorvos.

II. számú bemutató bizottságba: *Garamvölgyi járás*: Január 8-án. Elnök: *Okolicsányi Lajos* törvhat. biz. tag, polgári orvos: dr. *Csiky Ferenc* járásorvos.

III. számú bemutató bizottságba: *Dobsina r. t. város*: Január 8-án. Elnök: *Benedikty Kálmán* törvhat. biz. tag, polgári orvos: dr. *Kellner Viktor* nyug. vsi tiszt orvos.

Rozsnyó r. t. város: Január 9-én. Elnök: *Gintner Bálint* törvhat. biz. tag, polgári orvos: dr. *Heincz Hugó* vsi tiszt orvos.

Rozsnyói járás: Január 9. és 10-én. Elnök: *Hercz Alajos* törvhat. biz. tag, polgári orvos: dr. *Pösch Dezső* járásorvos.

Nagyőrce r. t. város: Január 11-én. Elnök: *Vieszt Károly* törvhat. biz. tag, polgári orvos: dr. *Hensch Géza* jolsvai városi tiszt orvos.

Jolsva r. t. város: Január 12-én. Elnök: *Czbur Imre* törvhat. biz. tag, polgári orvos: dr. *Hensch Géza* városi tiszt orvos.

Nagyőrcei járás: Január 12-én. Elnök: *Czbur Imre* törvhat. biz. tag, polgári orvos: dr. *Hensch Géza* városi tiszt orvos.

Ratkői járás: Január 13-án. Elnök: *Liposits Tivadar* törvhat. biz. tag, polgári orvos: dr. *Krés Gyula* járásorvos.

Rimaszombat r. t. város: Január 16-án. Elnök: *Medveczky Sándor* törvhat. biz. tag, polgári orvos: dr. *Meskó Miklós* vm. főorvos.

Rimaszombati járás: Január 17-én. Elnök: *Knöpfler Károly* törvhat. biz. tag, polgári orvos: dr. *Hruska János* járásorvos.

IV. számú bemutató bizottság: *Bánrévén*: Január 7-én. Elnök: *Diószeghy Dezső* törvhat. biz. tag, polgári orvos: dr. *Úrszinyi Gyula* járás orvos.

Tiszolcson: Január 18-án. Elnök: *Knöpfler Károly* törvhat. biz. tag, polgári orvos: dr. *Hruska János* járásorvos.

Hirek és vegyesek.

Csendélet-mese.

(*Molnár Z. János egyik képéhez.*)

Két csésze, egy váza, egy kanna fekete asztalon az egész.
Kecses, vén altwien porcellánból formálhatta régi, művészkez.
Mint régi nóták csendes álma, oly patinás a vén porcellán,
Mint régi álmok szép varázsa, mint hervadozó szőke leány.
Talán rácsos budai házban van otthon e kedves társaság,
S ott egy berakott, vén komóton pókhálós álmukat álmodják.
S szürke köznapok délutánján egy simahaju vén leány,
Egyik csészéből kávét iszik egy mohos házban vén Budán.

A vázában fakó erika
a másik csésze árván néz,
Mig lágyan meg nem simogatja
vékony, átlátszó vénlány kéz...
És rég elszaladt szép délutánok
kínzó, nehéz emléke zokog ott,
Mikor egy frakkos, nótás ösöm
a kávéhoz szerelmet hazudott. *Glin.*

A főispán köszönete. Mindazoknak az igen tisztelt barátainak, kik az újév alkalmából szerencsekívánataikkal felkeresni szivesek voltak, nagy elfoglaltságom miatt ez uton mondok köszönetet és viszont kívánok boldog új évet. — Rimaszombat, 1917. január hó 4-én.
Kubinyi Géza, főispán.

A bolgár király és Nagyőrce üdvözlése. Az újév alkalmából a Murányujváron tartózkodó *Ferdinánd* bolgár királyt *Smál József* nagyőrcei polgármester gyönyörű táviratban üdvözlötte s a bolgár király a táviratra azonnal meleg hangon válaszolt. — Az üdvözlő távirat így szól:

„*Murány grófjának Murányujvár!*

Az ujesztendő első reggelén a győzedelmes és dicsőséges jövőbe vetett erős hittel, szívünk legmélyén érzett hódolatteljes ragaszkodó szeretettel Felségednek, a hős bolgár-nép nagy királyának, minden a népei boldogítására irányuló magasztos elhatározásainak Isten áldását osztó teljeseledését, a győzelmen elöretörő hősöknek a szeretet békéjét biztosító diadalt s az 1917. évben Felséged felkent személyére és királyi családjára az ég mindenható urának áldását kérve, a legboldogabb újévet hódolatteljesen kívánja Nagyőrce város közönsége nevében

Smál, polgármester.

A bolgár király válasza így hangzik:

„*Smál József polgármester urnak! Nagyőrce.*

Büszke örömmel és mély meghatottsággal olvastam Nagyőrce város közönsége nevében hozzám intézett szeretetreméltó újévi üdvözlését. Régi meleg szeretetűk és hűséges ragaszkodásuk végtelenül jól esik szívemnek. Az uristen hallgassa meg az önök őszinte szerencsekívánatait, melyeket szívből viszonzok. Fogadjon és tolmácsolja polgármester ur Nagyőrce lakosságának kedves megemlékezéseért legszívélyesebb köszönetemet.

Murányujvár, *Murány grófja.*”

Az alispán a megyei tisztviselők országos közgyűlésén. A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete a múlt hó 31-ikén tartotta meg Pestmegye székházában *Fazekas Agoston* alispán elnöklete alatt rendes közgyűlését. A közgyűlésen jelen volt *Lukács Géza* vármegyei alispánja is, aki részt vett a napirenden szereplő tárgyak megvitatásában is. Több Szolnok-Doboka vármegyei tisztviselő indítványát tárgyalta a közgyűlés, melyben arra kéri fel az egyesületet, hogy tegyen lépéseket a kormánytól a drágasági segélyek állandósítása és a háborús éveknél a nyugdíj és előléptetés szempontjából kétszeresen való számítása iránt. *Lukács Géza* hozzászólva ezen indítványhoz, a segélynek fizetés természetével bíró illetményre való minősítését szeretné látni, mert tudatában van azon súlyos helyzetnek, melyben a tisztviselői kar él s amely ha soká tart, a tönk szélére juttatja ezt a nemzeti szempontból igen értékes osztályt.

Egy hős dekorálása a vármegye-házán. Kedves és a mai nagy idők komoly hangulatát magán viselő ünnepség folyt le a hó 3-án, szerdán d. e. a vármegye-házán, ahol *Lukács Géza* alispán, udvari tanácsos meleg és szeretetteljes szavak kíséretében tüzte egy hazaszeretettől dobogó kebelre a nagy ezüst vitézségi érmet. A megyei irattári hivatalos helyiségben kereste fel az alispán a vármegye-háza összes tisztviselőivel és alkalmazottjaival együtt, az ott hivatalos ténykedést végző *Teleszniczky Ede* irattárost, aki a hősöknek járó ezen kitüntetésre bal lábának elvesztésével szolgált reá. Az alispán hangsúlyozta beszédében, hogy nemcsak a katonai kötelesség egyik kiváló hősét, de a polgári hivatás egyik munkás tagját ünnepli és szavait lelkes, meleg éljenzés követte, mely kifejezése volt annak a megbecsülésnek, melyet a vármegye tisztikara a hős tisztárs iránt érez.

Fiatalkoruk bírása. Az igazságügy-miniszter *Fodor Zoltán* kir. törvényszéki bírót — a helybeli kir. törvényszék kiválóan képzett vizsgálóbíráját — 1917. január 1-től kezdve ismét kijelölte a fiatalkoruk bírójává.

Kinevezés. A főispán dr. *Zádor Jenő* feledi ügyvédet tb. megyei alügyésszé kinevezte.

Közigazgatási hírek. Dr. *Alitisz Aladár* putnoki tb. főszolgabíró, aki gyógykezelése végett Budapesten tartózkodik, betegségére való tekintettel újabb szabadságot kapott. — *Dapsy Béla* tornaljai szolgabíró, tart. huszárhadnagy, aki súlyos sebesülése folytán Budapesten a Dollinger-klinikán gyógykezelést magát, szülei látogatására Rimaszombatban tartózkodott. — *Lokcsánszky Endre* közig. gyakornok, aki a háboru kitörése óta katonai szolgálatot teljesít, rövid szabadságra hazaérkezett.

Előléptetések. A 16. honvédgyalogezrednél *Löffy Gyula* zászlós hadnagygyá lépett elő, dr. *Szabó József* 16. népf. parancsnokság nyilvántartásában levő tisztjelölt pedig népfelkelő hadnagygyá neveztetett ki. — Dr. *Groó Béla* az orosz hadifogságból hazakerült s a 9. népfelk. parancsnokság nyilvántartásába beosztott főorvos 1914. november 1-ei ranggal népfelk. ezredorvossá lett előléptetve. Dr. *Braun Gyula* főorvos 1916. november 1-ével szintén népfelkelő ezredorvossá neveztetett ki. Dr. *Gocsó Gusztáv* jolsvai körorvos, a beszercezbányai 16. népf. parancsnokság nyilvántartásában levő népfelkelő főorvos 1916. november 1-ei ranggal ezredorvossá lett előléptetve. Népfelkelő főorvossá lépett elő 1914. november 1-ei ranggal dr. *Lányi Tivadar* feledi járásorvos, népfelkelő segéd-orvos és 1916. november 1-ei ranggal dr. *Deutsch Lipót* pelsőczy orvos, népf. segédorvos, mindketten a 16. népf. parancsnokság nyilvántartásában. — A háboru tartamára 1915. decz. 1-ei ranggal *Hrehorovicz Antal* a 80. gyalogezredhez népf. zászlóssá neveztetett ki.

Kitüntetés. Legfelsőbb dicsérő elismerésben részesültek: *Sziklai Ede* és *Neményi Ferenc* 25. gyalogezredbeli tart. hadnagyok.

A hadiékítményes 3. oszt. katonai érdemkeresztrel lettek kitüntetve *Engler Lajos* és *Leidolf Tibor* 25. gyalogezredbeli főhadnagyok.

Legfelsőbb dicsérő elismerésben részesültek: *Ruzitska Károly* 25. gy. ezredbeli őrnagy, továbbá *Csatáry Gyula*, *Kiss István*, *Holéczy Sándor*, *Berger József*, *Máté Albert*, *Schein Lajos* és *Solti László* 25. gyalogezredbeli és *Rubinstein Miku* 80. gy. ezredbeli tart. hadnagyok.

Szabadságon. Az utóbbi napokban itthon láttuk a családi körbe szabadságra érkezett *Lukács Béla* hadnagyot, dr. *Molnár Gyula* műtő főorvost, dr. *Perecz Barna* főorvost, *Havranek J.* esendőrszázadost, továbbá *Kosiner Imre* tüzerhadnagyot, *Lokcsánszky Endrét* stb.

Orvos változás. Dr. *Lusztig Sándor*, a vöröskereszt kórházban népfelkelő szolgálatra beosztott segédorvos, a feledi járás helyettes tiszt orvos, katonai tényleges szolgálatra behivatott Beszercezbányára s ott múlt hét óta már beosztást is nyert. — Dr. *Lányi Tivadar* a feledi járás új tiszt orvos, népfelkelő főorvos, ki orosz hadifogságból került haza, e héten ideérkezett s a vöröskereszt kórházban és a feledi járásban az orvosi szolgálatot megkezdte.

Halálozások. Lapunk múlt számában jeleztük, hogy a vármegyében széles körökben ismert és Csetnek nagy vidékén köztisztületben állott *Sebők Pál* december 30-án elhunyt. — *Sebők Pál* Gömör-Kishont vármegyének főszolgabírája volt a régi időben s mint megyebizottsági tag s a csetneki ág. ev. egyház elnöke élénk érdeklődéssel kísérte a közügyeket. Leánya *Szentmiklóssy Kálmánné* sz. *Sebők Anna* és fia *Sebők Iván*, továbbá veje és unokái: *Szentmiklóssy László*, *Zoltán*, *Kálmán* és *Sebők Pál* gyászolják a 84 éves korában elhunyt tiszt férfit, kinek temetése nagy részvét mellett ment végbe Csetneken, január 1-én.

Kálmán János helybeli polgártársunk — volt mészáros mester — folyó hó 1-én 69 éves korában, hosszas betegség után elhunyt. — Egymásután érték a csapások; múlt évben elvesztette fiát, leányát és unokáját s ezek a halálesetek is nagyban súlyosbították állapotát. Özvegye és családja gyászolja az elhunytat, kinek temetése folyó hó 3-ikán nagy részvét mellett ment végbe. Ravatala felett *Simon Mihály* ref. lelkész mondott megható beszédet.

Molnár Bálint vármegyei gazdát és családját is mély gyász érte, amennyiben édes anyja, egy tisztos, derék matróna: özv. **Molnár** Andrásné szül. Csekó Zsuzsanna folyó hó 1-én 78 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 3-ikán a vármegyei házról — fia la'ásáról — nagy részvét mellett ment végbe s **Simon** Mihály ref. lelkész meleg szavakkal búcsúztatta el az elhunytat.

Özv. hidasnémeti **Ferdinándy** Jánosné sz. podhorányi Podhorszky Bertha, néh. Ferdinándy János nagyrőczei volt kir. közjegyző özvegye mult hó 16-án elhunyt Szendrőn, honnan az áldó ima után, a nagyrőczei sírkertbe szállítva, 20-án elköltözött hitestársa mellé helyezték mély részvét mellett örök nyugalomra. A jótékonyágáról közismert, igazi nemes nagy asszonynak emlékét sokan áldják.

Elhunyt katonája: **Udvari** József, folyó hó 1-én rövid betegség után a közokórházban elhunyt. 23 éves volt. Temetése folyó hó 3-án délután ment végbe. Ravatalára a tisztok és a legénység két szép koszorút helyeztek s a végtisztességtételen megjelent **Pöcher** Gyula parancsnokszázados és **Farkas** László főállatorvos is. A legénység egy része kivézényeltetett elhunyt társuk temetésére.

A koronázás ünneplése. A rimaszombati Polgári Olvasóköriben mult évi december hó 30-án ünnepelték közvacsorával a koronázás napját. Körülbelül 50-nen jelentek meg és éjjel együtt maradtak kedélyes hangulatban. — **Vacsora** alatt **Komáromy** Géza főgimnáziumi tanár mondott szép gondolatokban gazdag emlékbeszédet, amelyet kivonatokban itt közlünk:

„Még tegnap gyászlobogó lengett házainkon, ma már a háromszínű nemzeti zászlót tüztük ki; még nyomja szívünket a mélységes gyász, mely dicsőségesen uralkodott s megboldogult I. Ferencz József királyunk halálával nehezedett szívünkre — és mi ünnepelünk, a magyar nemzet ünnepeit ül. Még bömbölnek az ágyuk, katonának a gépfegyverek, pokoli zenét csapnak a gránátok és különféle csodás szerkezetű hadiszerszámok, melyeknek nyomán hőrögvé hanyatlak alá ezer meg ezer élet, utolsó dobban ezer meg ezer nemesen érző szív — és mi ünnepelünk, a magyar nemzet ünnepeit ül.

Özvegyen maradt az ifju és fiatal erőből duzzadó Hungária hitvestársa, aki neki holtig tartó hűségköt fogadott, a természet szükség-szerűsége szerint ama jobb hazába költözött. Alkotmányunk értelmében az uralkodó Habsburg ház jogszerinti örököse ő Felső, IV. Károly lett az új hitvestárs, aki a mai napon letette a hűségköt Hungáriának s a magyar nemzet fejére tette a szent koronát, amely szimbóluma a magyar nemzeti önállóságnak s egyúttal birtokosa a nemzetben gyökerező államhatalomnak.

Ha a mai napon Budán elhangzott királyi esküt mellett visszagondolunk azokra a királyi szavakra, melyek a manifesztumban kifejezésre jutottak és amelyek IV. Károly ő Felsője alkotmányos érzületéről tanuskodnak s amelyekben azt mondja: „a Mindenható színe előtt fogadom, hogy az őseimtől reám hagyott örökségnek hű sáfárja leszek; . . . mindent meg akarok tenni, hogy mielőbb elmúljanak a háboru áldozatai és borzalmai; . . . népeimnek igazságos, szeretetteljes fedelme akarok lenni; . . . alkotmányt és törvényt tiszteletben kívánom tartani”, ha tekintetbe vesszük azon óhaját, mely szerint nemcsak hogy az év egy részét Budapesten akarja tölteni, hanem székhelyét akarja Budapestre áthelyezni, mely által teljesebb világitásba helyezi a dualizmust s ha végül a tegnapi elötte kijelentett óhaját tekintjük, mely szerint az eskü letétele után a magyar Hymnust kívánja a katonai zenekaroktól — ismétlem, ha látjuk magasztos, fenkölt szándékairól tett tanúság tételeit, bizony minden magyar szív melegben, erősebben dobban — akkor magyar szívünknek bizony sokszor jogos keserűségét egy szebb és boldogabb jövőbe vetett reménykedés és bizalom váltja fel; reménykedés és bizalom az iránt, hogy minden igaz ügyünket kezébe veszi s nemzetünket erkölcsileg és vagyoniilag gazdagítja és erősíti.

E bizalommal és reménykedéssel forduljunk tehát a magyarok Istenéhez, azt kérvén tőle: áldja és segítse felséges királyunkat és király-

nénkat, hogy a magyar nép iránt érző mélységes szeretettől áthatva, egész életüket és minden erejüket a Gondviselés által rájuk rótt magasztos feladatuk szolgálatába, a magyar nép boldogítására fordíthassák. Hogy így legyen, egy szívvel, lélekkel kiáltunk: éljen a haza, éljen a király!”

Kolbay Sári tanítványainak zenevizsgálója. E hó 4-én délután 5 órakor zsufozásig megtelt az „Apolló Színház” azon alkalmából, hogy **Kolbay** Sári növendékeivel zenevizsgát rendezett. A vizsga minden tekintetben sikeres volt és arról tett tanúságot, hogy **Kolbay** Sári zenepedagógiája eredmény tekintetében a leghelyesebb s hogy növendékei szorgalmasan és igyekezettel sajátítják el a zenét. Helyes és precíz előadási mód, ügyesen és szerencsésen megválasztott zenedarabok — ezek jellemezték a sikerült vizsgát, amelyről a közönség teljes meglepéssel távozott el. Meg kell emlékeznünk **Kolbay** Sándorné szereplő tanítványairól s az ő énektanításáról is, mert ezek is hozzájárultak a kedves est sikeréhez. A **Kolbay** Sándorné énektanítása nem a holt akkordok interpretálásában merül ki, hanem bámulatos fejlődést és csiszolást ad a természetes hangnak és könnyedén hajlékonyá teszi azt. — Ezt különösen **Kármán** Katinka énekszámainál tapasztalhattuk, akit már volt alkalmunk a nyilvánosság előtt hallanunk s akinek helyes irányu hangfejlődése és fejlesztése a **Kolbay** Sándorné érdemét képezi. A zongoraszámok szereplői közül kedves sikert arattak: **Szabó** Rózsai, **Lévai** Ilonka, **Braun** Bella, **Lukács** Géza, **Kárpáti** Lili. A haladó növendékek sokszor bámulatos technikáról tettek tanúbizonyságot és ezek között igen sok és megérdemelt tapsot kaptak: **Löcherer** Lili, **Marikowszky** Elza, **Kármán** Katinka, **Donáth** Boriska. A **Cziner** Márta és **Veres** Emmi zongorajátéka már egészen művészi nívón állott s a legerősebb kritikát is sikerrel kiállotta. Az énekszámok között kedves volt a **Lévai** Ilonkái, rendkívül finoman hajlékony és kellemesen csengő hangon énekelt **Donáth** Boriska, **Kármán** Katinka pedig operett, sőt operai részletek precíz előadásával szolgált rá a nagyon sok tapsra. Műsoron kívül a kurinzi földműves iskola török növendéke **Mahmud** Muzeffin Kriazin szavalt el egy magyar költeményt. A vizsga szép erkölcsi sikere mellett a helybeli katonai sirok tartartási alapja javára is sokat eredményezett.

A koronázásról. A koronázás ünneplésének leírásában szinte versenyre keltek a fővárosi lapok s egyik igyekezett tulszárnyalni a másikat a történelmi nevezetességű aktus meszteri megörökítésében.

A magyar nők hódolata a koronázási lakoma után a szertartási teremben folyt le s a gömöriek közül gróf **Andrássy** Gézáné, **Putnoky** Mórliczné és **Okolicsányi Zsedényi** Edéné járultak Zita királyné színe elé.

A koronázásról szóló referációjában külön ki volt emelve a Mátyás templom elé felvonuló rengeteg kocsis és hintó között is feltűnő gróf **Andrássy** Géza tulajdonát képező pompás díszhintó s feltűnt a gróf is gyönyörű ezüsthímzéses bíborpiros mentéjében.

Városaink államsegélye. A belügyminiszter az 1917. évre **Rimaszombat** város részére 20500, **Rozsnyó** és **Jolsva** városok részére 14000—14000, **Dobsina** és **Nagyrőcze** városok részére 11000—11000 korona rendes államsegélyt engedélyezett és utalványozott.

Pályázat alorvosi állásra. A vármegyei közokórház igazgató főorvosa: dr. **Kármán** Aladár pályázatot hirdet a dr. **Fuchs** Izsó osztályvezető orvosra előléptetése folytán megüresedett alorvosi állásra, mely 1600 kor. évi fizetéssel, a kórházban kötelező bentlakással, tütés, világitás- és élelmezéssel javadalmaztatik s azonnal elfoglalható. A pályázatok a főispánhoz ezimezve január 21-ig adandók be a kórház ig. főorvosánál. A tót nyelv tudása szükséges.

Iskolák megnyitása. A rimaszombati iskolák megnyílnak a héten, 8-án a főgimnáziumban kezdik meg a tanítást, míg az állami polg. és elemi iskolák a kanyaró járvány miatt csak 10-én fognak megnyílni a tanulók előtt.

A vármegyei közigazgatási bizottság e hó 8-án, hétfőn délelőtt 10 órakor tartja a vármegyei háza kisebbik tanácskozási termében ez évben első ülését.

Nap- és holdfogyatkozás. Ebben a hónapban két égi tűnemény látásában lehet részünk kedvező derült idő esetén. Az egyik már holnap, január 8-án lesz. Teljes holdfogyatkozás jeleztek erre a napra, de nálunk csak részlegesen látható, mert a hold előbb lenyugszik, mielőtt a fogyatkozás véget érne. Kezdődik 6 óra 50 perczkor reggel s 7 óra 39 perczkor nálunk végződik, mert a hold lenyugszik. Ezenkívül január 23-án *részleges napfogyatkozás* lesz, a melynek csak a végét láthatjuk; reggel 9 óra 3 perczkor kezdődik nálunk s 10 után végződik. A napnak körülbelül a fele fog elhomályosodni ebben a fogyatkozásban. Ezeket kívül látható lesz még egy holdfogyatkozás július 4-én este. A többi nap és holdfogyatkozás nálunk nem lesz látható.

„**Fórum.**” (Egy magántisztviselő siráma): Vettük és adjuk a következő sorokat: „Félek ezzel a banalitással beköszönteni — kedves Szerkesztő ur — hogy drágaság van. Félek, hogy azt fogja magában mondani, ez valami elcsépelet, agyonrauntott témát akar belecsempészni az én lapomba. Mégis ezzel kezdem és ezzel hozom kapcsolatba az én teljajdulásom, mely vagy az őszinte „fórum” vagy a csipkedő „forgácsok” rovatába kínálkozik. Drágaság van és mi gömöri magántisztviselők sokszorosan érezzük ezt a reánk nehezűd őriási terhet s fájó szívvel látjuk, hogy míg az állami tisztviselők 35%-os drágasági pótlékokkal panaszkodnak, addig nekünk 5, 10 vagy maximum 20 %-os pótlékokkal szabad ugyanezt csinálnunk.”

Apolló-Színház. Őriási érdeklődés mellett lett bemutatva a helybeli Apolló színházban a király temetéséről felvett film második része. — A közönség zsutolásig megtöltötte a mozgóképszínházat 31-én és 1-én, mert a kísérő program is ügyesen összeállított, változatos volt. Az új tulajdonos: **Miskolczy** Lajos mindent elkövet, hogy a közönség szórakoztatásáról gondoskodjék s már érintkezésbe lépett az illetékes körökkel, hogy a koronázási felvételeket is — melyek megszerzése nagy utánjárással és őriási anyagi áldozatokkal jár — megszerze. Ugy halljuk, hogy fáradozásai sikerrel járnak s a történelmi nevezetességű esemény képe nemsokára bemutatásra kerül. A szombat és vasárnapi program is kitűnő s ajánljuk a közönség figyelmébe. A Lotty ezredesei nagyhatalú film kerül e két napon pompás kísérő műsorról előadásra. A Lotty ezredesei egy négyfelvonásos kacagató bohózat, mely éppen oly páratlan humort visz a vászonra, mint a színpadra s a főszerepben **Mészáros** Gizella briliáns művésze excellál. A sok vidám figura között **Söréghy** Gyula is szerepel a filmen, aki a rimaszombati publikum előtt nem lehet idegen, hiszen pár évvel ezelőtt élvezhettük nagyszerű játékát. — Ezen bohózaton kívül a következő képek vannak műsoron: **Kinai** élet a vizen, **Kegyelmes** ur, **Frici** beteg. — Január hó 10-én szerdán **Psylandernek** az ideai szezonban legsikerültebb alakítása kerül elénk: „*Az igazi férfi.*” A jövő szombaton és vasárnap újra magyar filmet látunk. „*A Gyónás szentsége*” című dráma kerül majd színre **Berky** Lívivel, míg 17-én **Henny Porten** imádói gyönyörködhetnek a „*Komédiás élet*” című filmben. Ezenkívül előkészületben van: *Az elmúlt harangok*, *A halálcsók*, *Nagymama*, *Horunkulus* és sok ujdonság.

A hadiárvaok ellátása. A városi háznál f. hó 5-én dr. **Kovács** László polgármester előnkklésével **Perecz** Samu árvaszéki előadótanácsos, id. **Rábely** Miklós és **Grosinger** Miksa keresk. tanácsos tagokból álló bizottság gyűlt össze és **Perecz** Samu tanácsos elszámolt a karcsony alkalmával a városunkban lévő hadiárvaok ruhaellátásáról. A rendelkezésre álló összegből 1200 korona fordított 20 hadiárvaok teljes felruházására, (lábbeli, öltözet, kalap stb.), kik bizonyára hálával gondolnak a nemeslelkű és áldozatkész közönségre, mely lehetővé tette adományaival a jótékonyág gyakorlását.

Kegyetlen anya. Naprágyon még mult hó 20-ika táján **Bódi** Barnáné egy egészséges érett és életképes ujszülöttet hozott a világra s a szülés után a kegyetlen anya megfojtotta a magzatot és elásta. A nyomozás megindult s a magzatot megtalálták. A bíróság elrendelte a vizsgálatot a bűnös anya ellen s a törvényszéki boncolást f. hó 2-án végezték az orvosok.

Kamarai üdvözlés. A miskolci kereskedelmi és iparkamara legutóbb tartott ülésén iktatták be hivatalába az új alelnököt: Neumann Adolfot. A kamarai kültagok nevében Grosinger Miksa ker. tanácsos nagy tetszéssel fogadott, formás beszéddel üdvözölte az új alelnököt, ki ígéretet tett válaszában arra nézve, hogy a kerület érdekeit mielőbb szívében fogja viselni és készséggel fogja előmozdítani. — A kamara érdemes titkára dr. Sugár Ignác szintén lelkes, szép beszéddel üdvözölte az új alelnököt.

Elszámolás. A katonasírok fentartására 1917. január 4-én tartott zenevizsga alkalmával felülfizetések voltak: Miskolczy Lajos mozi-tulajdonos 20, Kubinyi Géza főispán 8, Dónáth Feri 5, Heksch Ella 5, özv. Széplaky Lajosné 5, Baksay István 4, Balassa István 3, dr. Czi-ner Miksa 3, Nechvatal János ezredes 3, özv. dr. Szabó Samuné 3, Fischer Berta 2, özv. Bán-hidy Istvánné 1, Fodor Zoltán 1, 9 es honvéd 1, Lichtschein Miklós 1, Rácz Miklós 1, özv. Szabó Károlyné 1, N. N. 2, N. N. 1, N. N. 1, N. N. 1, A néhai Lévai Izsó által „Hangver-seny alap” címén elhelyezett 5 korona s en-nek kamata 52 f, összesen: 77 korona 52 fill. Befolyt jegyekből: 366 korona, befolyt felülfizetésekből 77 kor. 52 fillér, összesen 443 kor. 52 fillér. Kiadás 70 kor. 32 fillér, maradt a jó-tékony célra 373 korona 20 fillér.

Nyilvános nyugtázás. Szántó Sándor tiszolci jegyző és neje újévi üdvözlés megvál-tásul 5 koronát küldött szerkesztőségünkhöz a Fehér-Kereszt Nyomorékgyermekek-Otthon ja-vára. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Nyugtázás. A nyomorékgyermekek ja-vára Sárkány Miksáné Csetnekről 10 koronát és dr. Csiky Ferenczné Helpárol szintén 10 koronát küldött. Az adományokért hálás kö-szönetet mond Lukács Gézáné elnök.

Jótekonyság. A Vöröskereszt-egyesület céljaira vettük és hálás köszönettel nyugtazzuk a következő szíves adományokat:

Mikó József 2 k, Vajda János Cserencsény 1 korona. Újévi ajándékol: Rimaszécsi takarékpénztár 50 k, Blum Rezső elmeegongék és epi-leptikusok pelsőzi gyógyintézetének igazgatója 50 k, Tomcsányi László curiai bíró Budapest újévi üdvözlés megváltásul 50 korona. Gö-möry Olivér serkei földbirtokos, múlt év de-cember 17-én kelt nyugtázásunk helyesbitésére közöljük, hogy mint jövedelemadó felszólamló bizottsági tagnak, napi díj és utazási költség címén kiutalványozott 49 kor. 10 f-t a „Vör-ös kereszt” egyesületnek ajándékozta. Hálás köszönettel vettük. Az elnökség.

Részvét-köszönet.

Mindazok, akik felejthetetlen férjem elhunytá al-kalmából jóleső részvétükkel kerestek fel, fogadják ezért ez uton is hálás köszönetemet.

Jolsva, 1916. december hó 29.

Özv. ifj. Szobonya Józsefné
szül. Udvardy Etel.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen édes anyám vég-tisztességén megjelentek és részvétükkel fájdalommat enyhíteni szívesek voltak, hálás köszönetemet feje-zem ki.

Rimaszombat, 1917. január hó 3-án.

Molnár Bálint.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon kedves jó barátoknak, ismerősnek, akik mély gyászunkban részvétteljes soraikkal fölkerestek, ez uton fejezzük ki leghálásabb köszönetünket.

Alsóbalog, 1917. január hó.

Özv. György Ferenczné
és leányai: Jolán, Vilma.

CSARNOK.

Borongás.

Háborgó vészekén
Hánykódó nemzetem,
Bú, kétség és remény
Játékot űz velem.

Nem hied vet borút,
Győzelmed nyugtot ad,
Magas világiból
Isten vigyáz reád.

Kik állanak künn a
Villámló menny alatt,
S törnek kemény tusán
Fegyvereket, hadat.

Megvédik a nevet,
Mely feledve talán,
De állt évezreden
Dicsőn, mocsoktalan.

Megvédik a határt,
Mit annyi századon
Ápolt önvérivel
A sorstiporta hon.

De ah, annyi dicső,
Annyi nemes közül
Ki tér lakába meg,
Ha majd a vész elül.

Hol győzelme terem
A felsebzett mezőn
Sötét kereszt-erdő
Meredezik elő...

Hol jaj és könybe full
A drága győzelem:
Hitvesek és anyák
Járnak örömtelen.

Hol kétségbeesés
Szele sikoltja át
Szívet repeszteni
Nappalt és éjszakát.

Hol mint csillagsugárt,
Ha vész borúja nőtt
Kétség — köd fedi a
Bizonytalan jövőt.

Mert épülünk mi bár
S pusztulnak ellenink:
Hány szív hull addig el,
A míg a béke int.

Hányan bolyonganak
Borult világgal el
Kiknek jajára egy
Néma halom felel...

— Kinek kezéből függ
A béke és a kard:
Isten, hon Istene
Állítsd meg e vihart!

Telek A. Sándor.

Öregek beszélgetnek.

A férfi hajának színe ezüst volt már, a nő-nek még csak aranyba játszó. A játszótársak csendes csacska-sága fénylett az arcukon, pe-dig egy egész életet küzdöttek át. Az élet meg-tépte a szívüket, az arcukra barázdákat húzott, de a hajukat ezüstbe vonta és arannyal szőtte át. Az idő, mely végig szántott életük mezején szemükbe dicsőtényt lopott, mely ugy égett ott, mintha a tulvilág örök méce lenne.

És ott ültek egymás mellett hűlő vérrel és csendesedő szívvel. A kályhában lobogó lángok mintha régi színes álmokképpé szövődtek volna szemük előtt, mindig arról beszéltek egymás-nak málázva, ami már elmúlt és örömmel, ami még jönni fog.

Kint csillogó, szép, hideg téli nap volt. Mint fehér kis szárnya-cskák szálldostak szerte-szét a hópihék s lassan-lassan beborították a földet.

A kályha előtt a két öreg beszélgetett. A férfi szólt:

— Sokszor ugy látom előttem eltűnni az életemet mint egy szaladó embert. Néha látom az arcát is, féltő és rémült az mindig, mintha kergetné valaki. Csodálatos — itt szokott el-menni az ablak előtt és én idebent a szíve do-bogását is hallom. Sajnálom szegényt s ugy szeretném sokszor odakiáltani neki, hogy ne féljen, de olyankor nem tudok beszélni.

Az asszony gondolkodva nézte a tüzet, az-tán felelt:

— Sokszor nem értem mit beszélsz, de néha én is ugy érzem, hogy akkor, mikor még fe-ke te volt a hajad s az enyém szőke, sokat szenvedtünk és néha ugy fájt itt bent a szí-vünk, az élet olyan nehéz volt s az emberek olyan rosszak, de most nevetnem kell rajta, mert tudom, hogy nem lehetett igaz, hiszen az emberek szépek és jók s az Isten ugy szere-tett minket akkor is... Ezt most jobban tudom, mert közelebb vagyok hozzá. Sokkal közelebb!

— Én is ugy vagyok! — folytatta a férfi, sokszor szinte látom végtelen szemét, belenézek én is és akkor azt hiszem, hogy szállok vala-hová, a lelkem a végtelenig távol, nem érzem a testemet, csak érzem, hogy végtelen ruganyos vagyok és könnyű, mint kit az örök élet ragad!

— Én is ott vagyok? — kérde a nő zavar-tan, örök asszonyisággal és kedvesen simítá ki aranyos ősz haját.

— Te is, de ugy, hogy velem egy vagy! Emlékszel még a legelső tavaszra, mikor meg-ismertelek?! A szabad mezőn állottál akkor egy hullámzó sárga kalászerdőben. A nap akkor ugy ömlött szét rajtatok, mint egy arany zuha-tag! Csak akkor lehetett ilyen nap még egy, mikor az Isten járt a kalászok között! A hajad meg a szőke kalászok ragyogtak! Micsoda napsütés volt az Istenem! Minha az áldások tengere kiszakadt volna ott fent az égben és az mind a földre omlott volna le a napsugarak-ban. Akkor nem birtam magammal, akkor csó-koltam meg először a szádat s mikor megcsó-koltalak, a nagy kalász-szagot jutott eszembe s a kalász szagot virágos, szent ünnepe! Emlékszel még arra a verőfényes napra?

— Emlékszem és most már tudom, mit gondolsz, akkor egynek éreztük magunkat, csodásan egynek! S azóta tán mindig így volt ez, ha a kezed a kezembe tetted vagy fáradt fejed az ölembe hajtottad pihenni, ha együtt sirtunk vagy örültünk. Tudod, mikor a fiunk született és éreztük, hogy az Isten ugy szeret!

— Igen, akkor ugy éreztém, hogy egy vi-rágba borult hatalmas fa vagyok és te vagy rajtam a dísz és virág s az áldást rajtad ke-resztül éreztém s a napsütés melegét és fényét is te adtad át nekem!

De most tudom, hogy a szívünk s a testünk megkopott, lerongyolódott, de a lelkünket va-lami csodás csillag derengi át. Olyan ez, mintha az életet egy sötét, hideg erdőben eltévedve barangoltuk volna át s most egy csodálatos fény csillant volna fel előttünk, mely mindig közelebb jön felénk, míg egyszer elborít és a lel-keink átragyogón eltűnnek a nagy sugárzásban.

Ilyenkor két nagy kart érzek felém nyulni, mely elringat, mint az örök világosság vizének a hullámverése.

Hát így vagyok és ilyenkor mégis köny-nyebbnek érzem magam, mint akkor voltam! Szinte látom, hogy az örök magvető újra be-veti a barázdát, melyet mi elhagytunk s nem fáj a szívem! A hó betakarja majd nyomunkat és ugy borul fölünk, mint egy örök sátor-takaró!

— És majd a fűszeres szagu nyáron lent a sirunkon nőtt virágok között új élet sarjad és zümmögve száll át a méh.

Az öreg elhallgatott.

A kályhában a lángok mintha megmerevül-tek volna, csendesen és egyenesen égtek, az öreg butorok mintha zokogtak volna.

... A lelkek órája volt ez, mely már nem is a földé!

Mintha az örök valaki szállt volna át az égen, minden ünnepélyes lett és szent komoly-ság ömlött el csillogva a levegőben.

A két öreg lassan felállt, egymást átölelték szorosán, mint egykor a kalászok között és ugy érezték, mintha a test lehullott volna róluk s a hulló hópihék puha, meleg, fehér angyal-szárnyakká nőttek és beborították volna őket csendesen.

A házra ráborult a hó, mint egy fehér se-lyem szemfödél.

Doktor Dezső.

Közgazdaság.

Az erdészeti alkalmazottak rok-kant alapja. Az Országos Erdészeti Egye-sület a háboruban keresetképtelenné vált erdészeti alkalmazottak istápolására egy rokkant alapot létesített, mely alap idővel a rokkantak elhalálózása arányában a magánszolgálatban álló erdészeti alkalmazottak gyermekei nevelésének segélyezését fogja szolgálni. Ezen nemes inten-ciójú akciózt lelkes támogatásába vette vár-megyénk közige. bizottságának gazdasági albi-zottsága s elrendelte, hogy az állami kezelés alatt álló területeken nyilvános árveréssel kap-csolatosan javaslatba hozandó faanyag értékesi-tések véleményezésénél külön pont alatt vegyék

fel azon intézkedést is, hogy vevő köteleztesse a vételáron s egyéb költségeken kívül a vételár fél százalékának ezen alap javára történendő befizetésére. Figyelmébe ajánlja ezenkívül a bizottság az eladó fél erdőbirtokosnak is, hogy a rokkant alapot istápolja. A határozatot pártoló felkarolás végett a nagyobb erdőbirtokosoknak is kiadta a bizottság.

Fahasználatok engedélyezése. A közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága legutóbb a következő rendkívüli fahasználatot engedélyezte: A csakói volt urbéresek erdejében az 1917. évre előirt 13 kat. holdon. Rendkívüli fahasználatot engedélyezett az albizottság a vernári volt urbéreseknek 148 kat. holdon.

A burgonya ára. Az Országos Burgonya Közvetítő Iroda úgy a termelő, mint a vevő érdekében arra hívja fel az érdekeltek figyelmét, hogy a burgonyáért fizetendő ár mindig az, amelyet a 2953—1916. számú rendelet a leszállítás idejére ír elő, nem pedig az, amely az ügylet létrejöttkor vagy a rekvirálás eszközésekor érvényes. Ezen figyelmeztetéssel azonos tartalmu rendeletben tájékoztatta az alispán a főszolgabíró és polgármesterek útján az érdekelteket.

Nem tanácsos árlejtésnél a fa árát előre megszabni. A „Vállalkozás” című szaklapban ezeket olvassuk: *Dobsina* város nagyon megjárta. Abban a hitben, hogy a nagy faszükséglet minden árat elbír, fája köbméterének kikiáltási árát 30 koronában szabta meg. A múlt héten megtartott árlejtésen egy vevő sem jelentkezett. Ugyanígy járt a vaskövel is. Az eddigi vevővel szemben ugyanis olyan kikötéseket tett, hogy ezek elfogadhatatlanok voltak, új vevő még nem jelentkezett.

A csendőrség gabonáját nem rekvirálják. Az Országos Közélelmezési Hivatal táviratban közölte az alispánnal, hogy az újabb rekvirálás nem terjed ki a csendőrség gabonakészletére.

Vásári változások. Rimaszombat város kérelmére a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy az 1917. évi január hó 7-ére eső országos vásárt január hó 8-án, a január hó 10-ére eső havi állatvásárok január hó 17-én és a július hó 11-ére eső havi állatvásárt kivételesen július hó 18-án tartásuk meg.

Szerkesztői üzenet.

Stella Cordis. Tábora posta 224. Az ötletes rajz mindnyájunknak tetszett. A jókívánásokat szívesen viszozzuk.

M. Z. Eperjes. Köszönjük és viszont kívánunk minden jót és kellemest!

Dr. K. G. Köszönettel vettük, de lapzártá után érkezett s így nem használhattuk fel. Szívvelyes üdvözlét!

M. M. Nem érdeklő közönségünket. — A kép nincs kész s egyelőre nem is ígérhetjük.

B. K. Köszönjük meleg elismerését. Jól esik, mert önzetlen s a köz érdekében kifejtett munkásságunk méltánylását látjuk.

L. M. Már meg volt írva s így ezt mellőznünk kellett. A különös eseményszámba menő mozzanatról inkább tömören, de emellett nagyjában mindenre kiterjeszkedve emlékezünk meg.

K. J. Szívesen látjuk; csak verset ne küldjön, mert ezzel el vagyunk látva s különösen jónak kell lenni, amit kiadunk.

L. J. Névtelenül beküldött dolgot nem közölhetünk; de küldeménye annyira rövid arról a fontos dologról, hogy inkább imádság alakjában irányítsa a legfőbb hadvezérhez: a jó Istenhez. Ugy bizonyára több sikere lesz!

**MURÁNYI és PONGYELOKI
FAYENCZEOK**
magas áron megvétetnek. — Ajánlatok „Amateur” jellegére a kiadóba küldendők

Kiadó esetleg bérbeadó

Feleden a kis állomás mellett korlátlan italmérési joggal egy adómentes új ház. Értekezni lehet levélileg **Schönk** postamesterrel **Csetneken**, személyes felvilágosítást ad **Hupka Balint** Feled. 33

A Putnoki Takarékpénztár

Részvénytársaság

1917. évi január hó 1-től

a takarékbetétek kamatlábát 4 százalékra leszállította.

Putnok, 1917. évi január hó 3-án.

A Putnoki Takarékpénztár R.-T.
Igazgatósága.

HUDECZ ISTVÁN

5-10

KÁLYHÁS.

Lakik: Rimaszombat, Rákóczi-ut 24.

Értesítés.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű uri közönség tudomására, hogy jó hírnévnek örvendett női és férfi

cipész-műhelyemet

— mely ezelőtt a Deák Ferencz utcában volt — a Rákóczi-utca 48. sz. alatti lakásom ismét megnyitottam.

Amikor erről a nagyérdemű közönséget értesítem, egyben szíves pártfogásukat kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Sebő János, cipész.

Szénát veszek

tízötven waggonig a helyszínén vagy vasúthoz szállítva, azonnali szállításra. — Közvetítők díjaztatnak. **Nagy kenyérgyár** Hunyadi-utca 62. szám **Miskolcz.** 3-3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. Belügyminiszter ur 186591—916. számú rendeletével **Kassán anya- és csecsemővédőnői tanfolyamot létesített**, mely tantolyamra való felvételre pályázhatnak teljes koru, de legfeljebb 45 éves, magyar honos nők, akik:

a) magyarul beszélni és írni kifogástalanul tudnak,

b) polgári iskolának négy osztályát sikeresen elvégezték,

c) akik erkölcsi kifogás alá nem esnek.

A tantolyamra felvehetőek olyan nők is, kik az előirt iskolai minősítést nem igazolják ugyan, de egyébként a tanfolyamhoz szükséges műveltséggel rendelkeznek.

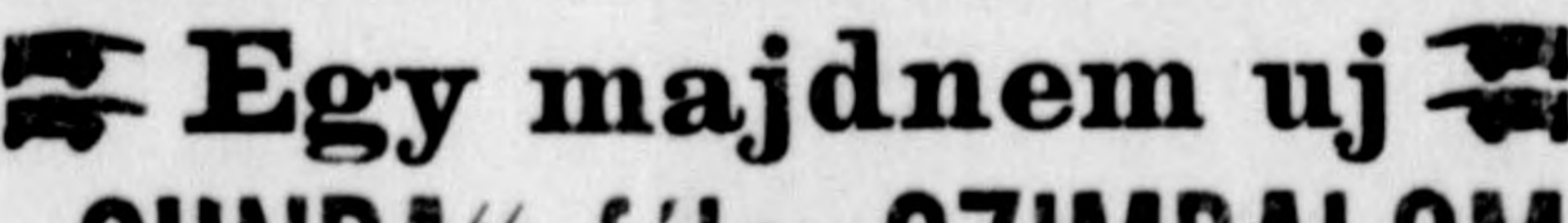
A tantolyam ingyenes, de a hallgató saját költségén tartja el magát. A tanfolyam tartama 6 hét.

A szükséges mellékletekkel tetszerelt és felbélyegzett pályázatok alólirotthoz **1917. évi január hó 10-ig nyújtandók be**, ki akár szóbeli, akár írásbeli megkeresésre mindennemű felvilágosítással szolgál.

Kassa, 1916. évi december hó 31-én.

Dr. Máthé Gábor,

a kassai anya- és csecsemővédőnői tanfolyam vezetője, igazg.-főorvos.

Egy majdnem új

„SUNDA”-féle CZIMBALOM

jutányos áron eladó. — CZIM: megtudható a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

Alulírott községi előljároság közhírré teszi, hogy Felsőhangony község tulajdonát képező

korcsma-épület

a hozzátartozó korlátlan italmérési joggal együtt folyó évi **január hó 15-ikén** délelőtt 10 órakor egy évi időtartamra nyilvános árverésen **bérbe adatik.**

Felsőhangony, 1916. december 30.

Szilágyi László, bíró.

Madarassy Árpád, körjegyző.

Három szobás lakás

mellékhelyiségekkel azonnal kiadó.

Bővebb értesítést a kiadóhivatal mond.

Árverési hirdetmény.

347—1916. végr. szám. — Alulírott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti közp. kir. járásbírósnak 1916. évi 4167/3. számú végzése következtében dr. Radvány Manó ügyvéd által képviselt Lengsfelder G. és Fia bejelentett cég javára 581 kor. 20 fillér s jár. erejéig 1916. évi augusztus hó 11. napján fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1365 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: nadrágok, kabátok, kész férfi és gyermekruhák nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a feledi kir. járásbírósnak Pk. 1387—1916/3. számú végzése folytán 581 kor. 20 fillér tőkekövetelés, ennek 1914. évi szeptember hó 30. napjától járó 5 százalékos kamatai, és eddig összesen 123 K 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Rimaszomban alperesnél leendő megtartására **1917. évi január hó 11-ik napján** délutani fél 1 óráig határ-dőlt kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX-ik törvényezikk 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Feled, 1916. évi decz. hó 29. napján.

Harácska, bir. kiküldött.

Hirdetéseket

e lap részére elfogad

a kiadóhivatal

Tompa-utca 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.